

Haab om at trænge igennem gjøre gjældende, at med den danske Rigsdag kan man ikke mere forhandle, fordi det har vist sig, at den det ene halve Aar erklærer Gædet og det andet halve Aar et Andet, og at selv denne Regjering, som jo for en væsentlig Deel er udgaaet af den danske Rigsdag, selv den ikke har kunnet bevæge den danske Rigsdag til at afholde sig fra Forsøg paa at faae direkte Indflydelse paa Fællesforfatningen, uagtet den tidligere havde renonceret derpaa, at denne Regjering, som for kort Tid siden er bleven antaget af Hans Majestæt med hele Landets Jubel, at selv den ikke har kunnet bringe den danske Rigsdag til at give sit Samtykke til denne Forfatning. Saaledes maa og vil det nødvendig komme, og det vil komme med Styrke og med Virkning. Det vil saaledes hedde: Der seer man, at det er aldeles nødvendigt, at Forbeholdet maa benyttes, det Forbehold, som den forrige Regjering truede med, det er den eneste Udvei til at komme ud af disse Forviklinger. Man kan sige, at det er en ulovlig Fremgangsmaade, ja, man vil sige det med Rette, hele Pressen vil maaffke sige, at det er ulovligt, grundlovsstridigt, men hvad betyder det? — Troer virkelig nogen alvorlig Mand, at en Regjering, der vil benytte dette Forbehold, hvorom flere af vore største Jurister sige, at det er lovligt — Gud være lovet, den nuværende Regjering siger det ikke — troer virkelig Nogen, at en sly Regjering kunde begynde sin Bane uden med at indføre en provisorisk Presselov? — Det vilde være aldeles nødvendigt for den at begynde paa denne Maade.

Paa den Maade er det, at jeg betragter Stillingen, paa den Maade forekommer det mig, at de befindigere Mænd her i Forsamlingen maae betragte den, og deraf er det en ligefrem Følge, at jeg tiltraader et ubetinget Ja til dette Udkast. der er imidlertid fra nogle af mine Venner foreslaaet, at man skulde søge at bevæge Regjeringen til at give et Tilfagn om visse Forandringer, som man kunde ønske i Fællesforfatningen; dette har Regjeringen meget bestemt og tydeligt erklæret, at den ikke kunde indlade sig paa; idetmindste har jeg saaledes forstaaet dens Udtalelser, og det forekommer mig, at Regjeringen ikke kunde udtale sig anderledes, efter

hele den Stilling, den har indtaget, idet den nemlig ligeoverfor Kongen og det factisk bestaaende Rigsraad har forpligtet sig til at indføre Fællesforfatningen, som den er; og desuden kommer hertil . . . (en Stemme: der kunde gjøres et Forsøg), ja dersom Regjeringen vilde gjøre et Forsøg paa at gennemføre nogle ønskelige Forandringer i Forfatningen, saa vilde det rigtignok idetmindste efter min Opfattelse være den meest forkeerte Maade at sige til den danske Rigsdag, at den vilde gjøre et Forsøg; thi den vilde derved lægge sig den allerstørste Hindring i Veien for senere at gennemføre Forsøget. Det forekommer mig at være saa klart, som at 2 og 2 er 4, at vil Regjeringen gjøre sig det selv umuligt eller overordentlig vanskeligt at faae Noget gennemført, saa skulde den sige, at det var Rigsdagens Ønske, at det skulde gennemføres, og derfor bede vi Rigsraadet at gaae ind derpaa, det vilde være den uheldigste Maade at gaae frem paa, og deri ligger for mit Vedkommende aldeles ikke nogen Debildelse mod Rigsraadet. Jeg vil spørge de Herrer, om de, dersom nogen Regjering ifjor var kommen til os og havde sagt, at den holsteenske Ständerforsamling ønskede, at der skulde skee den og den Forandring, f. Ex. i vor Børnepligtslov — om man da havde gennemført det her? Vilde vi have været glade over, at det kom fra den Side? Nei, mine Herrer, det er aldeles mennesseligt, at man fra Fællesforsamlingens Side vilde være mindre tilbøielig til at gaae ind paa noget Forslag, der kom fra en enkelt Landsdeels Forsamling, især i Begyndelsen af dens Virksomhed; jeg vilde derfor ansee det for overordentligt uklogt af Regjeringen at gjøre et slyt Forsøg, og det vilde være uklogt af os at trænge paa Regjeringen i denne Henseende; det undrer mig saa meget mere, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) kan have en saadan Tanke; han siger jo rigtignok, og har sagt mange Gange, at han ikke vilde være denne Regjerings Modstander, ligesaa tidt som han har været Modstander af noget tidligere Ministerium; ja jeg indrømmer fuldkommen, og jeg har fulgt ham gennem hans politiske Liv, at han har ikke været Modstander af nogen tidli-